

FIȘĂ-CADRU
(model orientativ)
STATUL DE DREPT ȘI FUNCȚIONAREA ACESTUIA

UNITATEA DE ÎNVĂȚĂMÂNT/LOCUL DE DESFĂȘURARE A ACTIVITĂȚII	
SUBIECTUL/TEMA ACTIVITĂȚII	Statul de drept și funcționarea acestuia
NIVELUL DE ÎNVĂȚĂMÂNT ȘI CLASA	Clasele a-V-a – a - VIII-a și a-IX-a –a XII-a
DURATA	1 oră
SCOPUL ACTIVITĂȚII	
TIPUL DE ACTIVITATE	Se va completa, după caz: m) activitate la nivel curricular n) activitate la nivel extracurricular
STRATEGIA DE ABORDARE A ACTIVITĂȚII	Prezentarea temei va fi realizată prin expunerea dezvoltată a aspectelor menționate la rubrica „Desfășurarea activității”, urmată de dezbateri interactive
BIBLIOGRAFIE (opțional)	Constituția României
DESFĂȘURAREA ACTIVITĂȚII	
CONȚINUTUL ACTIVITĂȚII ȘI, DUPĂ CAZ, ACTIVITĂȚI PRACTICE PROPUSE	În cadrul temei vor fi detaliate în mod adecvat nivelul de dezvoltare al elevilor, următoarele aspecte: - ce este statul; statul ca formă de organizare socială; - ce este statul de drept; statul de drept ca model de organizare socială construit ca un răspuns la anumite cerințe, statul de drept ca rezultat istoric - principiul separației puterilor în stat - art. 1 alin. (3) din Constituția României: ”România este un stat de drept , democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme” Repere privind definirea statului de drept - statul de drept este structura socială în care statul și dreptul se află într-un raport de complementaritate. Dreptul nu poate exista în

afara statului, căci doar statul poate conferi normei juridice caracterul de juridicitate și obligativitate. Pe de altă parte, dreptul (normele juridice) limitează statul, impunând un anumit tip de acțiune a agenților statului. Concluzionând, statul de drept se caracterizează prin **forța dreptului și nu prin dreptul forței.**

Elementele statului de drept

1. Puterea politică

Viața în societate presupune respectarea unor anumite reguli. Astfel s-a născut puterea, ca modalitate necesară pentru impunerea acestor reguli. Puterea politică presupune o ierarhizare între guvernanți (cei care creează regulile) și guvernați. Puterea politică este **legitimă** cât timp se bucură de încrederea celor guvernați, pentru că ei îi aleg pe guvernanți și implicit acceptă autoritatea acestora. Relațiile politice care se nasc între guvernanți și guvernați sunt relații de autoritate și de conformare în vederea atingerii scopului – folosirea autorității pentru binele comun.

2. Puterea publică

În cadrul societății, relațiile politice presupun existența unor instituții, care sunt denumite, generic, **STAT**. Puterea astfel instituționalizată este oficială – putere etatică sau putere publică. Se caracterizează prin următoarele:

- Puterea publică are ca obiectiv guvernarea
- Autoritatea este deținută de instituție și nu de cei care o compun, ca indivizi
- Puterea publică este a întregii societăți, este suverană, funcțiile sale se îndeplinesc de organisme autonome ale statului, care se coordonează și se controlează reciproc, pentru a împiedica exercitarea arbitrară a puterii.

3. Separația puterilor în stat

Statul, prin autoritățile sale, emite, aplică și ocrotește normele de drept. Prin urmare, statul îndeplinește 3 funcții fundamentale:

- Funcția legislativă = crearea normelor
- Funcția executivă = aplicarea normelor

- Funcția jurisdicțională = de sancționare a încălcării normelor

Fiecare funcție/putere este exercitată de organe distincte – Parlament (funcția legislativă), Guvern (funcția executivă) și instanțele de judecată (funcția jurisdicțională).

Organele trebuie să se afle într-o permanentă stare de colaborare și control reciproc, pentru ca abuzurile să poată fi împiedicate, după principiul ”puterea oprește puterea”.

4. Colaborarea și controlul puterilor

Separarea puterilor în stat se realizează prin autonomia autorităților publice care le exercită, precum și prin instituirea unor mijloace de colaborare și de control reciproc

5. Putere și reprezentativitate

Art. 2 din Constituție stipulează suveranitatea poporului – puterea de a impune ordinea juridică într-un stat fără imixțiuni. Suveranitatea se exercită prin reprezentativitate - alegeri, precum și prin participare directă – referendum.

Reprezentativitatea poate fi **directă** – membrii autorității în cauză sunt aleși în mod direct, sau **indirectă** – membrii altor autorități care sunt desemnați de organele alese direct.

6. Justiția ca putere și serviciu public

Puterea judecătorească este independentă, independență care are ca scop supunerea față de lege a tuturor, inclusiv a celui care o aplică

7. Independența justiției și a judecătorilor

Asigurarea supremației legii poate fi privită ca element fundamental al statului de drept.